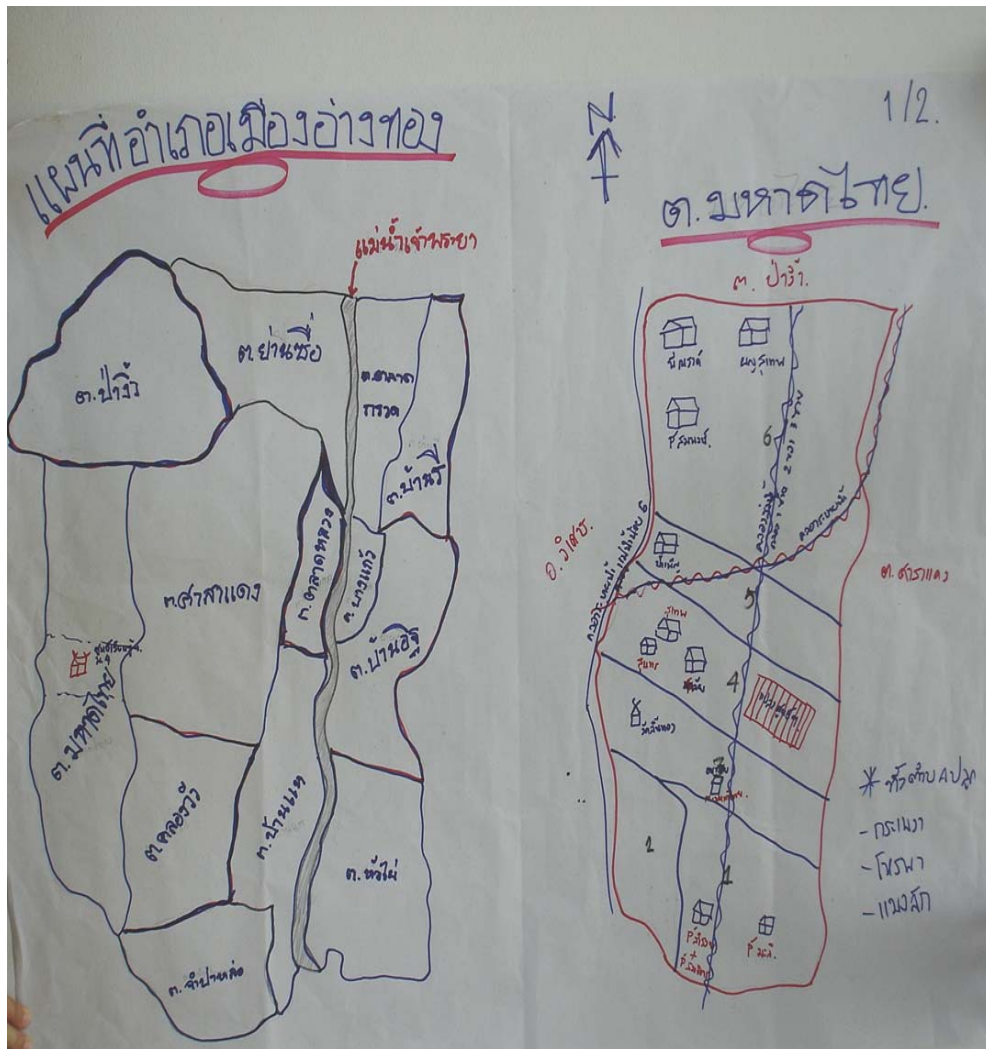

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพและความเสี่ยงด้านการผลิตและจัดการสินค้า ถั่วฝักยาว

กลุ่มศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง
หมู่ที่ 4 ตำบลมหาไถไทย อำเภอเมือง
จังหวัดอ่างทอง

แผนที่ตั้งกลุ่มและแผนผังแปลง

กลุ่มศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง หมู่ที่ 4 ตำบลมหาชัย อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

1. การวิเคราะห์ตนเอง

1.1 ข้อมูลพื้นฐานกลุ่ม

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม

- จำนวนสมาชิก 10 ราย จำนวนแรงงานของสมาชิก 2 ราย/สมาชิก
- รายได้ครัวเรือนสมาชิกต่อปี เฉลี่ย 100,000 บาท/ครัวเรือน/ปี
- แหล่งทุนภายนอก ได้แก่ 1) ธกส. 2) กองทุนหมู่บ้าน
- สิทธิการครอบครองพื้นที่ เป็นที่ดินของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ข้อมูลด้านการผลิต

- พื้นที่ปลูก ทั้งกลุ่มรวม 2.5 ไร่ สมาชิก 10 ราย พื้นที่ปลูกเฉลี่ย 0.5 ไร่
- ผลผลิตเฉลี่ย ชนิดพืช ถั่วฝักยาว จำนวน 1,200 กิโลกรัม
- ผลผลิตที่ได้ทั้งหมด 12,000 กิโลกรัม
- ช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาด ทั้งปี
- คุณภาพของผลผลิต
 - 1) คุณภาพดี ได้แก่ ฝักเสมอ ยาว สวย
 - 2) คุณภาพปานกลาง ได้แก่ สั้น เสมอ
 - 3) ตกเกรด ได้แก่ ฝักบวม เกินกำหนด

1.2 การวิเคราะห์ศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่ม

การบริหารจัดการกลุ่ม

- ลักษณะการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตร เกษตรกรเข้าร่วมโครงการศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ที่ดินของศูนย์เป็นแหล่งการผลิต และมีค่าแรงงาน วันละ 100 บาท สำหรับการผลิตพืชออกสู่ตลาด

- โครงสร้างกลุ่ม การมีส่วนร่วมของสมาชิก นายสุเทพ เป็นประธานกลุ่ม และทุกคนเป็นสมาชิกร่วมกัน

- ข้อตกลงร่วม กฎระเบียบของกลุ่ม ไม่มี

- การประสานงานการสื่อสาร นัดหมายแจ้งข่าว ได้แก่ โทรศัพท์ หอกระจายข่าว บอกต่อ

การบริหารจัดการธุรกิจ

- รวมกัน ได้แก่ การดูแลรักษา การวางแผนการผลิต

- แยกกัน ได้แก่ การขาย

2. การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิตและการตลาด

2.1 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการผลิต โดยกลุ่มเกษตรกร เป็นผู้ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนจาก ธกส. กองทุนหมู่บ้าน สหกรณ์การเกษตร เป็นต้น เพื่อนำไปใช้ในการผลิต หรือเป็นต้นทุนให้กับกลุ่มเกษตรกรในการผลิตและการตลาด โดยแหล่งเงินทุนเป็นหน่วยงานที่เป็นผู้ให้เงินทุนสนับสนุนแก่กลุ่มเกษตรกร

2.2 ความต้องการของลูกค้าและผู้บริโภค

- ลักษณะ/คุณภาพที่ตลาดต้องการ

คุณภาพดี ได้แก่ ฝักเสมอ ยาว สวย จำนวน 60 เปอร์เซ็นต์

คุณภาพปานกลาง ได้แก่ สั้น เสมอ จำนวน 30 เปอร์เซ็นต์

ตกรวด ได้แก่ ฝักบวม เก่เกินกำหนด จำนวน 10 เปอร์เซ็นต์

- ปริมาณ 1,200 กิโลกรัมต่องาน

- ราคา 5 - 20 บาทต่อกิโลกรัม

- ช่วงเวลา 3 รุ่นต่อปี

- ข้อตกลงซื้อขาย การตั้งราคาเอง และให้พ่อค้าต่อรองราคา

- สัดส่วนของผลผลิต ขายให้ผู้รับซื้อ/ผู้รวบรวม 10 % ตลาดทั่วไป 90 %

3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการผลิตสินค้าที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน

3.1 พื้นที่ปลูก

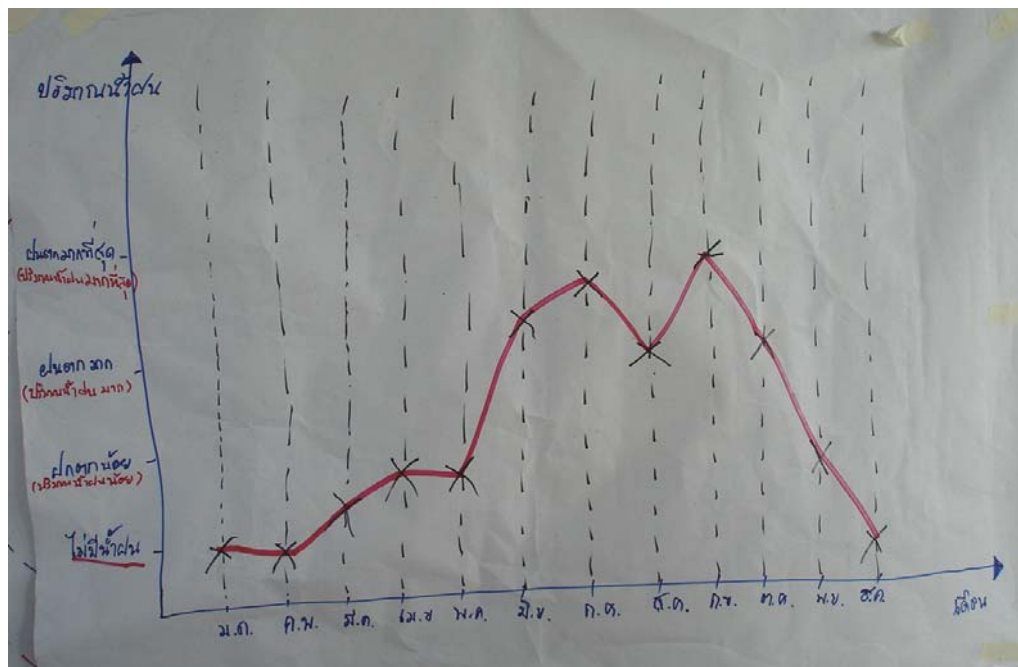
- สภาพพื้นที่ปลูก เป็นที่ราบลุ่ม มีร่องน้ำไหลผ่าน
- พื้นที่เดิมทำสวนฝรั่ง
- เริ่มปลูกพืชในพื้นที่นี้ 2 ปี
- เป็นพื้นที่เกษตรดีที่เหมาะสม ตามหลัก GAP
- บริเวณข้างเคียงแปลงปลูกพืชผักทั้งหมดในพื้นที่โครงการ

3.2 น้ำ

- แหล่งน้ำที่ใช้ จากคลองส่งน้ำ - แหล่งทำนา
- เป็นพื้นที่เกษตรดีที่เหมาะสม ตามหลัก GAP
- ความอุดมสมบูรณ์ของน้ำ เพียงพอตลอดฤดูปลูก
- ลักษณะการให้น้ำพืช คือ สูบน้ำโดยใช้สายยาง ฉีดพ่น

3.3 ภูมิอากาศ

- ปริมาณน้ำฝน การกระจายตัวของฝน อุณหภูมิ

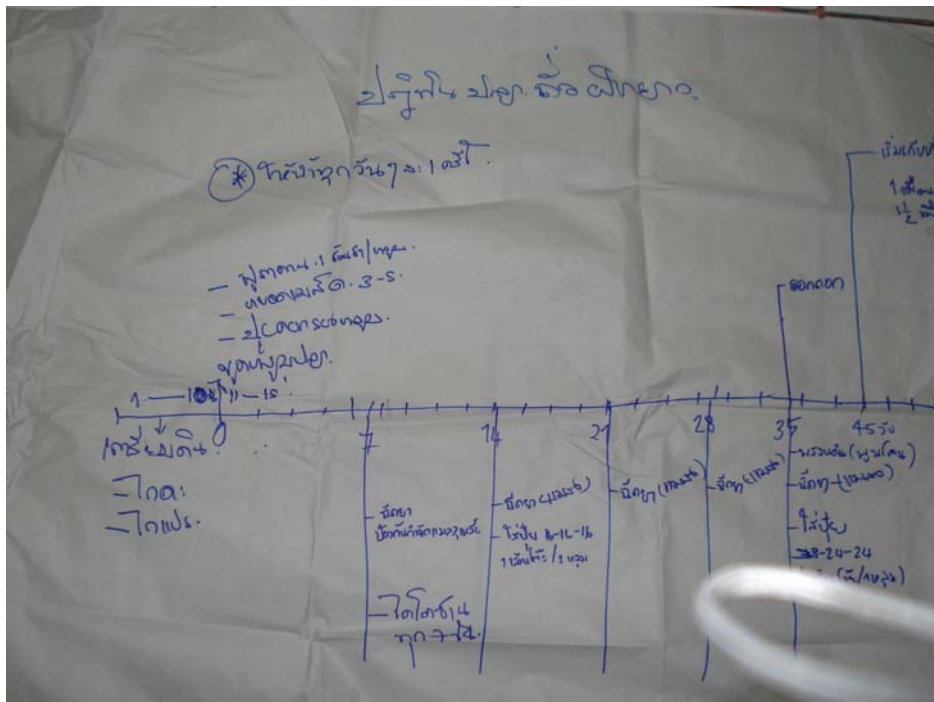

- ในรอบ 2-3 ปีที่ผ่านมามีปัญหาเกี่ยวกับภูมิอากาศ และผลกระทบกับการผลิต ปริมาณน้ำฝนน้อย ทำให้ต้นพืชไม่เจริญเติบโต และอากาศร้อน ถั่วออกฝักน้อย

4. วิเคราะห์กระบวนการผลิตและการจัดการ

4.1 กระบวนการผลิต

- พันธุ์ ชนิด ลูกผสมถั่วเนื้อ (เมล็ดพันธุ์จากบริษัทสรแดง)
- ปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ แหล่งที่มา จากบริษัทสรแดง และสนง.กษอ.เมือง จ.อ่างทอง และ สารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ยเคมี แหล่งที่มา ร้านขายยาในตลาด
- การเตรียมพื้นที่ ไถ 2 ครั้งและขุดหลุมปลูก
- การปลูกและดูแลรักษา.
 - 1) ขุดหลุมหยอดเมล็ด 30 x 50 ซม.
 - 2) จำนวน 3 - 5 เมล็ดต่อหลุม
 - 3) คลุกสารกันมด
 - 4) ใส่ปุ๋ยสูตร 16-16-16 และ สูตร 18-24-24
- การจัดการสารเคมีและศัตรูพืช ใช้สารฆ่าแมลง ฉีดพ่นทุก 7 วัน ใช้ไคโตรซานฉีดพ่นทุก 7 วัน
- การเก็บเกี่ยว เริ่มอายุ 45 วัน จนถึงอายุ 90 วัน
- ปฏิทินการปลูก

4.2 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

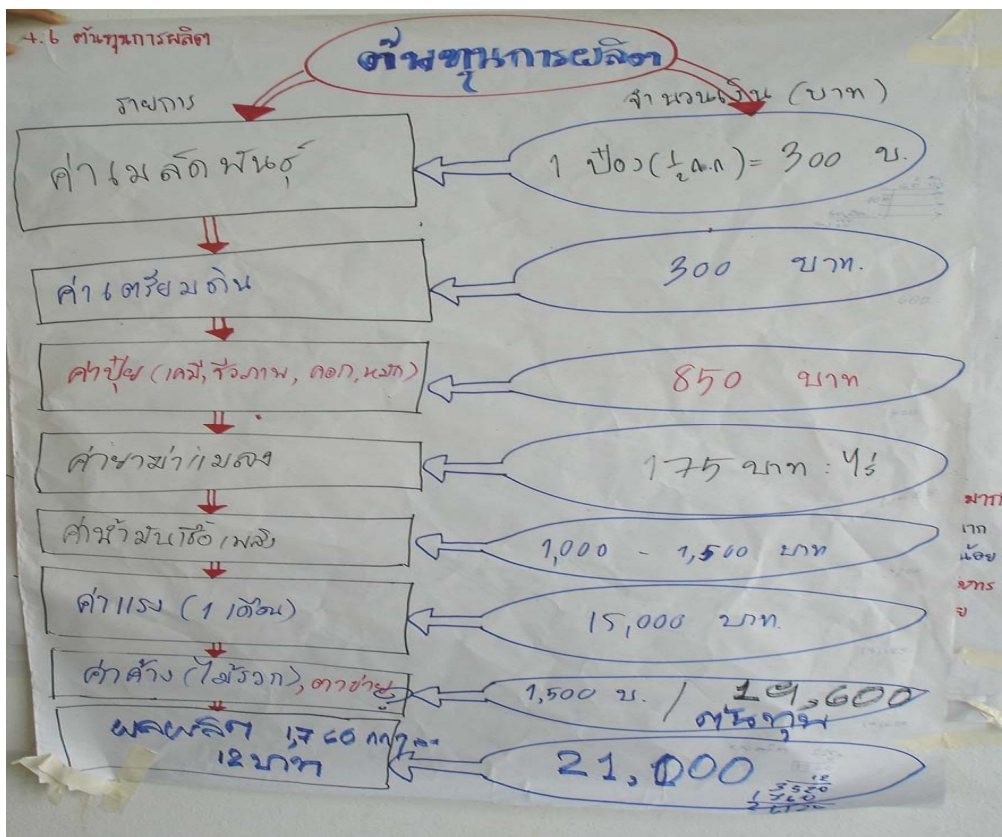
- การคัดขนาด
 - 1) คุณภาพดี ได้แก่ ฝักเสมอ ยาว สวย จำนวน 60 เปอร์เซ็นต์
 - 2) คุณภาพปานกลาง ได้แก่ สั้น เสมอ จำนวน 30 เปอร์เซ็นต์

3) ตกเกรด ได้แก่ ฝักบวม แก้เกินกำหนด จำนวน 10 เปอร์เซ็นต์

- การขนส่ง/เก็บรักษา มัดเป็นกำ ในไร่/นา และรวมใส่ถุง 10 กิโลกรัม และใส่รถส่งตลาด และบางส่วนมีแม่ค้ามารับที่ศูนย์(ส่วนน้อย)
- การจำหน่าย ส่งพ่อค้าที่ตลาดสุพรรณบุรี

4.3 ต้นทุนการผลิต

- ต้นทุนการผลิต/ไร่ ชนิดพืชถั่วฝักยาว ต้นทุน 19,600 บาท/ไร่ (รวมค่าแรงงาน)

5. การวิเคราะห์ปัญหาและความเสี่ยงในการผลิตและจัดการ

การวิเคราะห์ปัญหาและความเสี่ยงในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร

กลุ่ม ศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลมหาไถไทย อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

ที่	ความเสี่ยง	สาเหตุของความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			
			โอกาสที่จะเกิด	ความรุนแรง/ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
1	การใช้สารเคมี	ใช้สารเคมีบ่อยครั้ง โดยไม่มีการสำรวจแมลงศัตรูพืชก่อนการใช้	5	5	25	1
2	แหล่งน้ำ	แหล่งน้ำผ่านชุมชนและย่านพื้นที่ทางการเกษตร	5	4	20	2
3	พื้นที่ราบลุ่มเสี่ยงน้ำท่วม	พื้นที่ราบลุ่ม	2	2	4	3
4	การบริหารจัดการตลาด	ไม่มีการรวมกลุ่มจำหน่าย	2	2	4	4

หมายเหตุ: เกณฑ์การประเมิน โอกาสที่จะเกิด และความรุนแรงผลกระทบ คือ 1 = น้อยที่สุด, 2 = น้อย, 3 = ปานกลาง, 4 = มาก, 5 = มากที่สุด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิด x ความรุนแรงผลกระทบ

6. การจัดทำแผนแก้ไขปัญหาและการควบคุมความเสี่ยงในจุดต่างๆ

แนวทางการปรับปรุงการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร

กลุ่ม ศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลมหาไถไทย อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

ปัญหา/ความเสี่ยง	แนวทางการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงการผลิตและการจัดการ
1.การใช้สารเคมี	1.มีการอบรมตามกระบวนการ โรงเรียนเกษตรกร เพื่อให้มีการเรียนรู้และปฏิบัติจริงด้วยตนเอง มีการสำรวจแปลงเพื่อลดการใช้สารเคมีโดยไม่จำเป็น เลือกชนิดของสารที่มีอันตรายน้อยต่อธรรมชาติ ใช้สารเคมีตามคำแนะนำ และมีการตักค้ำต่ำและระยะเวลาการตักค้ำก่อนการเก็บเกี่ยวสั้น และให้ความรู้เบื้องต้น เพื่อการเข้าสู่ระบบการตรวจรับรองแปลง GAP พืช 2.การใช้วิธีการแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อช่วยลดการใช้สารเคมีในการเกษตร ช่วยเพิ่มความหลากหลายทางธรรมชาติ ลดอันตรายจากพิษของสารเคมีต่อผู้ใช้/ผู้บริโภคร/สิ่งแวดล้อม และเป็นทางเลือกที่จะช่วยป้องกันการดื้อสารเคมีของศัตรูพืช
2.แหล่งน้ำ	1.มีการตรวจวิเคราะห์น้ำเบื้องต้น เพื่อตรวจหาค่าเบื้องต้น
3.พื้นที่ราบลุ่มเสี่ยงน้ำท่วม	1.มีการวางแผนการผลิตพืชผักอายุสั้น เพื่อป้องกันน้ำท่วม 2.มีการประชุมวางแผนร่วมกับชลประทานเพื่อรับฟังสถานการณ์น้ำ
4.การบริหารจัดการตลาด	1.การรวมกลุ่มกันเพื่อผลิตพืชให้เพียงพอกับความต้องการของผู้มารับซื้อ

รายชื่อผู้เข้าร่วมการวิเคราะห์ศักยภาพและความเสี่ยงด้านการผลิตและจัดการสินค้า
กลุ่มศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลมหาไถ่ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

นายเอกพงษ์ หนูพลับ

นางศุภวรรณ เคียนเมธี

นางสาววรรณรีย์ คนขยัน

สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 1 จังหวัดชัยนาท

นายสุริชาติ สมวัฒน์ศักดิ์

นายจรัสศักดิ์ สายวาริน

สำนักงานเกษตรจังหวัดอ่างทอง

นายโอฬาร เทพทวี

นางสาวเรณู หอมชะเอม

สำนักงานเกษตรอำเภอมืองอ่างทอง

นางศันสนา อยู่เกษ

นางมณฑล กล่อมน์ทธี

นายศิริธร บุญเจริญ

นายสุภาณี มานิตย์

นางสาวญาณิศา อ้อหิรัญ

เกษตรกร

นายสุเทพ ทรงบัณฑิตย์

นางสำรวย ศรีม่วง

นายสมจิตร ศรีม่วง

นายวุฒิชัย แรงราบบุญ

นายสุเทพ นามโกชน์

นางเพ็ญ ทักษัย

นางสุนทร ค้วงโต

นายวันชัย แซ่มซ้อย

นางกาญจนา เกษสุวรรณ

นางมาลัย ศรีทองคำ

